

КУКМАРА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ВАЖАШУР АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

КАРАРЫ

2019 нчы ел 15 нче июль

№ 12

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы
Важашур авыл жирлеге Советы жирле үзидарә
органнарыны законнар һәм норматив
актлары үзгәреүе турында мониторингын раслау
турындагы нигезләмәсе

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Важашур авыл жирлеге Советы жирле үзидарә органнарының канунчылык һәм муниципаль норматив-хокукий актлар буенча мониторингны уздыру эшен камилләштерү максатыннан, Кукмара муниципаль районы Важашур авыл жирлеге Советы Уставына таянып эш итеп, Важашур авыл жирлеге Советы карап итә:

1. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Важашур авыл жирлеге Советы жирле үзидарә органнарының законнарында һәм муниципаль норматив актларында мониторинг үткәреү турында нигезләмәсен расларга.
2. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Важашур авыл жирлеге Советы жирле үзидарә органнарына:
  - Урләрнең иҗади эшчәнлегендә шушы нигезләмәнен беренче пунктына таянып эш итәргә;
  - Шушы нигезләмәне үтәү өчен җаваплы кешеләләр билгеләргә;
  - Ҙаваплы итеп билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазифа аңлатмаларына тиешле үзгәрешләр керту;
3. Элеге каарны Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Важашур авыл жирлеге Советы Уставы тәртибендә, шулай ук аны Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Интернет чөлтәрендә рәсми сайтында урнаштырырга.

Важашур авыл жирлеге башлыгы

П.Л.Иванов

Татарстан Республикасы
Кукмара муниципаль районы
Важашур авыл жирлеге Советы
каары белән расланган
№ 12 “15” июль 2019 ел

**Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы
Важашур авыл жирлеге Советы жирле үзидарә органнарының
муниципаль норматив үзгәрешләренә
мониторинг үткәрү турында нигезләмә**

I. Гомуми нигезләмә

1. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Важашур авыл жирлеге Советы жирле үзидарә органнарының канунчылык һәм муниципаль норматив-хокукий актлар буенча үзгәреш мониторингы (алга таба – мониторг, муниципаль актлары, жирле үзидарә органнары) жирле үзидарә органнары тарафыннан башкарылучы системалы, комплекслы һәм планлы эшне күз уңында тота.
2. Мониторинг жирле үзидарә органнары тарафыннан башкарыла.
3. Жирле үзидарә органнары мониторингны уздырганда Кукмара муниципаль район Советы һәм Кукмара муниципаль Башкарма комитетының баш специалисты (юристы) белән берлектә эш алып баралар.
4. Мониторингны уздыру өчен жирле үзидарә органнарында җаваплы кеше билгеләнә.
5. Мониторинг уздыруның максатлары:

федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында муниципаль актларны кабул ителүе, үзгәртелүе һәм аларның үз көчләрен югалткан дип саналуу;

муниципаль актларда коллизияләрне, каршылыкларны, пробелларны бетерү, хокукий җайга салуда кабатлауланы бетерү;

жирле үзидарә органнарының норматив хокукий базасын системалаштыруны тәэмин итү;

муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау;

кирәге калмаган гамәлдә файдаланмаган (актуальлеген югалткан) яисә алмаштырылмаган муниципаль актларның яисә аларның аерым нигезләмәләрен ачыклау; хокук қуллану нәтижәлелеген арттыру;

муниципаль актларны гамәлгәашыруның нәтижәлелеген киметүче факторларны ачыклау;

муниципаль актларның үтәлешенә жирле үзидарә органнарының тиешлебүлекчәләре тарафыннан контрольне гамәлгә ашыруга булышлык күрсәтү; нормалар билгеләү процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү тора.

6. Мониторинг:

Федераль конституция, федераль законнар, Россия Федерациисенең башка закон актлары;

Россия Федерациисе Президенты указлары, Россия Федерациисе Хөкүмәте карарлары, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукий актлары, федераль дәрәжәдәге башка законга кагылышлы норматив хокукий актлар;

Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары;

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Уставы, муниципаль актларын җыю, гомумиләштерү, анализлау һәм үзгәрешләрне бәяләүне үз эченә ала.

7. Мониторинг үткәрунен нигезләре булып :

Федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертү;

муниципаль актларның хокукий җайга салынуын аерым өлкәләрдә куллануны анализлау;

прокуратура органнары мәгълүматы;

муниципаль актларның камилләштерү яки кимчелекләре турында массакуләм мәгълүмат чаралары мәгълүматы;

муниципаль актларның камил булмавы хакында гражданнарының, юридик затларның, шул исәптән ижтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләрнен вәкиллекле органнары депутатларының мөрәжәгатьләре, шул исәптән түбүндәгеләрне үз эченә алган мөрәжәгатьләр тора:

муниципаль норматив хокукий актлары регистрына кертелгән муниципаль актларга карата үткәрелгән Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан үткәрелгән хокукий экспертиза бәяләмәсе; билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле затлар тарафыннан әзерләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәсе;

жирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләрнен, семинарларның, халық тыңлаулары, ижтимагый фикер алышуларның һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

II. Мониторинг үткәру тәртибе

8. Жирле үзидарә органнары үз компетенцияләренә кагылган мәсьәләләр буенча әлеге Нигезләмәнең 4 пунктында күрсәтелгән җаваплы затлар белән үзара бәйләнештә мониторинг үткәрәләр.

Мониторинг үткәру максатларында эшче төркемнәр төзелергә, кинәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәkle мәгълүмат соратып алырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациисе субъектлары тәжрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг анализ ашабашкарыла:

әлеге Нигезләмәнең 6 пунктында күрсәтелгән актлар;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәжәдәге норматив хокукий

актларны дәгъвалау эшләре буенча суд актлары (суд практикасы);
прокурор актлары.

10. Мониторингны гамәлгә ашыру, жирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткәрелгән нормалар үткәру эше нәтижәләрен фиксацияләү максатларында муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукий актлар реестрларын оештыру һәм алып бару тәртибе турында муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы каары нигезендә кабул ителгән муниципаль норматив хокукий актлар реестрлары файдаланыла.

11. Мониторинг үткәрүне гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү өчен:

“Гарант” мәгълүмат системасына хокукий жайга салуның тиешле өлкәләре буенча яңалыклар хакында мәгълүмат керү;

«Кодекс» мәгълүмат компаниясенең «Региональ законнар чыгаруналитикасы» автоматлаштырылган мәгълүмат системасында муниципаль актларның законнарга туры килмәве турында мәгълүмат булуны тәэмин итүче мәгълүмати системаларының автоматлаштырылган сервислары(контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйле курсәтелгән мөмкинлекләр булганда) файдаланыла.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмат системалары сервислары файдаланыла ала.

12. Муниципаль хокукий актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны) үзгәртелешен яки көчен югалткан (гамәлдән чыгаруны) дип саналышын тәэмин итү, әлеге Нигезләмәнең 9 пунктында курсәтелгән анализ белән беррәттән муниципаль актларның куллану практикасы турында мәгълүмат түбәндәге критерийлар буенча гому миләштерелә һәм бәяләнә:

кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләренең үтәлеше;

муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлығы билгеләнгән зуррак юридик көчкә ия норматив хокукий актлар булуы;

муниципаль акт чыгарганда жирле үзидарә органы үз компетенциясе чикләрен үтәве;

муниципаль актта коррупциячел факторлар булуы;

ижтимагый мөнәсәбәтләрне хокукий жайга салуның тулылығы;

хокук нормаларында коллизия;

юридик-техник характердагы хatalар булуы;

муниципаль актны кулланганда муниципаль акт нигезләмәләренең мәгънәсе бозылуы;

муниципаль хокукий актны кулланганда хокуксыз яисә нигезсез карарлар, гамәлләр (гамәл кылмау);

норматив хокукий актларны куллану тәжрибәсе булу;

норматив хокукий актларны куллануда бертөрле тәжрибә булмавы;

муниципаль актны анлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) һәм аларның эчтәлеге;

муниципаль акт белән җайга салынган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә мөрәжәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндөрү (канәгатьләндөрүдән баш тарту) турында закон көченә кергән суд актлары булу (саны) һәм аларны кабул итү нигезләре.

13. Мониторинг йомгаклары буенча федераль һәм республика законнарында үзгәрешләр муниципаль актларга үзгәрешләр кертүне таләп иткән очракта жирле үзидарә органнары:

муниципаль актка үзгәрешләр керту турында, муниципаль актын үз көчен югалтуын тану турында, яңа муниципаль акт кабул итү турында тиешле муниципаль актлар проектлары эшләнә;

муниципаль актларны зуррак юридик көчкә ия булган актлар белән тәңгәлләштерүгә юнәлдерелгән башка чарапар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгәрту ихтыяжы тудыручи федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика актын чыгарғаннан соң 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткәрүгә нигез булып гражданнарның, юридик затларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимиите органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларының мөрәжәгатьләре, шулай ук Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль закон белән билгеләнгән срокларда каралырга тиешле прокурор күзәтчелеге актларыннан гайре башка прокуратура мәгълүматы, торганда мониторинг алар кергәннән соң 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән очракларда мониторинг үткәрү нәтижәләре турында мөрәжәгать итүче затка хәбәр ителә.

Федераль һәм республика законнары актларының ерак перспективада үз көченә керә торган үзгәрешләре ачыкланган очракта, жирле үзидарә органнарының норма билгеләү эшчәнлеге планнарына тиешле төзәтмәләр керту турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижәләре гамәлгә ашыру

15. Мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль акт проектын эшләү һәм муниципаль актын кабул итү федераль һәм республика законнарының тиешле акты үзгәргәннән соң, ике айдан да соңга калмычча үткәрелә, 14 нче пунктның 3 нче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш.

16. Мониторинг үткәру өчен җаваплы затлар мониторинг нәтижәләре турында жирле үзидарә органнары житәкчеләре алдында һәр айның 5 нче чисолосыннан да калмычча хисап тоталар.

16. 1. Мониторинг нәтижәләре турында хисап түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- мониторинг үткәру объекты турында мәгълүмат

- мониторинг үткәрүчеләр турында мәгълүмат

- мониторинг үткәру вакыты турында мәгълүмат

- хокукий җайга салу предметының кыскacha характеристикасы, мониторинг үткәру нигезләре

16. 2. Мониторинг нәтижәләре турындагы хисап (мәгълүмат) үз эченә түбәндәгеләрне ала:

- хокукий җайга салуның ачыкланган проблемалары турындагы мәгълүматны;

- муниципаль актларга үзгәрешләр керту һәм яңа муниципаль актларны кабул итү, юкка чыгару турындағы тәкъдимнәрне;
- тиешле хокукий мөнәсәбәтләр өлкәсендә хокукий җайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтижәләренә нигезләнгән башка нәтижәләрне һәм тәкъдимнәрне.

17. Мониторинг нәтижәләре буенча кабат кабул ителгән муниципаль актлар Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары Регистрына законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда керту өчен жибәрелә.

Әлеге регистрга керту өчен мониторинг нәтижәләре буенча ачыкланган муниципаль актлар жибәрелә, анда тотылмый.

18. Мониторинг нәтижәләре буенча норма чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзер булырга мөмкин.

IV. Жаваплылық

19. Мониторинг үткәрү һәм хокукий иҗат итү эшчәнлеге өчен жаваплы затлар мониторингны оештыру өчен персональ (шул исәптән дисциплинар) жаваплы, шулай ук муниципаль актларны хокукий җайга салу өлкәсендә жирле үзидарә органнары карамагына караган тиешле федераль һәм республика законнарына туры китерү өчен вакытында жавап бирәләр.

20. Тискәре нәтижәләргә, шул исәптән, гражданнарга, юридик затларга, җәмгыятыкә һәм дәүләткә зыян китергән мониторинг нәтижәләре буенча гамәлләр кылган (гамәлләр кылмаган) өчен жирле үзидарә органнары җитәкчеләре законнар белән тәңгәллектә жаваплы.